

és erdő fedte, de a földút melletti megszántott sávokból 140 m hosszúságban, 30 m szélességben szórványosan neolitikus kerámiatöredékek kerültek elő.

Kis-rét (KÖH 87623): Ennek során került elő a lelőhely Sálytól ÉNy-ra 500 m-re, a Kis-rét nevezetű terület K-i részén, a magaslat szélén. A területet legelő és erdő borította, de a vadisznók által megmozgatott talajból 130×60 m-es területen szórványosan késő bronzkori kerámiatöredékek kerültek elő.

Pólián-dűlő (KÖH 87627): Ennek során került elő a lelőhely Sálytól K-i irányban, a Pólián-dűlőnek nevezett terület Ki részén, egy kisebb völgy É-i, D-i kitettséű oldalában, a Ny–K-i irányú földúttól D-re. A terület mezőgazdasági művelés alatt áll. 150 m hosszú, 60 m széles területen közepes intenzitással neolitikus kerámiák és pattintott kőeszközök, illetve középkori kerámiatöredékek kerültek elő a terepbejárás során.

Munkatársak: Miskolczi Melinda, Fekete László, Nagy Zoltán, Nagy S. József, Simon József, Galkó József, Juhász Ádám, Toronya Zsolt.

TÓTH KRISZTIÁN

283. Sántos, Vár-domb (KÖH 94553)

(Somogy megye) **Ő, B, Ró, Kö**

Nyári Zsolt, a múzeum rajzolója, sántosi lakos, őskori (urnaezes kultúra és egyéb őskor), római kori és középkori leleteket hozott be a múzeumba, melyeket Sántoson, a Vár-dombon talált. A helynév keltette fel a figyelmét, mely a Somogy megye földrajzi neveiben is szerepel Várhögyi-erdő néven.⁷⁷ A II. katonai felmérésen mint Várdomb szerepel.

2014. október 14-én terepbejárást végeztünk a lelőhelyen. A településtől ÉNy-ra, egy meredek, egyenes platójú domb D-i oldalán, kisebb kiemelkedés húzódik, feltételeesen ez a rész zárja le az esetleges erődítést. A Vár-dombról jól belátható a Kapos völgye és a fő közlekedési útvonalak. A Vár-dombon, ha nagyobb erődítés nem is, de egy (talán egykoron sáncokkal védett) megfigyelőhely elképzelhető. Későbbi helyszínelések során római fibulatöredék, érmék, valamint középkori gótikus kereszt, továbbá bronz- és ólomtárgyak kerültek elő.

Munkatárs: Nyári Zsolt rajzoló.

NÉMETH PÉTER GERGELY

284. Sárszentmihály, Alsómalom (KÖH 22557)

(Fejér megye) **Ró, Kö**

A Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ a Séd-Nádor csatorna kármentesítéséhez kapcsolódó előzetes régészeti dokumentáció készítésébe bevonta a Szent István Király Múzeumot, ennek keretében a SZIKM 2014. szeptember 16–18. között próbafeltárást végzett. A kutatott terület a Székesfehérvár–Úrhida műúttól É-ra, a Sárvíz-malomcsatorna Ny-i partján helyezkedik el.

A megnyitott 18,5 m²-nyi felületen összesen 11 régészeti objektumot, telepjelenségeket lehetett azonosítani, többségében gödrök és cölöplyukak kerültek feltárássra. A munkák során

kevés római kori kerámiatöredék került elő, nagy mennyiségű középkori kerámiatöredék, valamint állatcsonttöredékek és patics. Az objektumok többsége a próbaárkon kívül folytatódott. Az ERD után novemberben a területen megvalósult a tervezett iszaplerakó, melynek kialakítása közben a Szent István Király Múzeum régészeti megfigyelést végzett. Új régészeti jelenség, lelet nem került elő.

Munkatársak: Savanyú Bálint, Kiss Balázs és Major Tibor.
POZSGAI HELGA

285. Sárvár, Felső-mező /Alsó-mező (Sárvár Alsó mező, Felső mező) (KÖH 69263)

(Vas megye) **B, Ró, Kö**

A Sárvártól ÉNy-ra eső Alsó mező, Felső mező lelőhelyen régészeti megfigyelést végeztünk 2014 őszén. A lelőhelyet a 88-as sz. főútvonal metszi, a megfigyelésre kerékpárút építése miatt volt szükség. A területen a NÖK korábban végzett próbafeltárást, így a régészeti érintettség igazolódott.⁷⁸ Sárvár határáról indulva kb. 700 m hosszú szakaszon végeztünk feltárást. A lelőhely, és feltárássunk közepén helyezkedik el egy útelágazás, mely a 88-as sz. főút régi nyomvonalától enyhén eltér, ezért itt csupán a korábbi út alapozása volt megfigyelhető.

A humuszoláskor a NÖK objektumszámozását folytattuk, ezért ekkor a 36. objektumtól 85. objektumig osztottunk ki számokat. Ezek többsége kis és közepes méretű gödör, melyek betöltéséből leginkább jellegtelen kerámiatöredékek, rossz megtartású csonttöredékek, égett csontdarabkák, és paticsdarabok kerültek elő. A néhány díszített kerámia alapján a jelenségek őskoriak, azon belül is a késő bronzkor időszakához köthetők. Ugyanitt néhány valószínűleg középkori és szórvány római edénytöredéket is találtunk.

Fontosabb leleteink között van egy egyedi kivitelű háromszögletű, konkáv bázisú tűzkő nyílhegy, egy grafitos soványítású edényperem, pár mészbetétes kerámiatöredék, egy bronzveret, pár vastárgy, salakdarabok. Néhány kerámiatöredék valószínűleg túlégett, külső felületük enyhén megolvadt. A lelőhely legjelentősebb eredménye egy különösen gazdag – az újkorban megbolygatott – kőrő bronzkori többes temetkezés, melyből három személy földi maradványai kerültek elő.

Munkatársak: Kőszegi Ádám, Czöndör János.

NAGY MARCELLA – NAGY GERGELY

286. Sáska, Felső-Szarvas-völgy (Bakonyszentjakab pálos kolostor) (MRT 1. k. 41/2. lh., KÖH 9128)

(Veszprém megye) **Á, Kö, Kk**

Sáska község közigazgatási határán belül, a Bakonyerdő Zrt. kezelésében lévő erdőség területén egy pálos kolostorrom többéves feltárási és állagmegóvási projektjének első szakaszát végeztük el 2014-ben. A kutatás az ELTE BTK Régészettudományi Intézetének tanácsátaként zajlott le, kilenc régész-hallgató részvételével; másrésztől ugyanakkor a Bakonyerdő Zrt. Monostorapáti Erdészettudományi Intézetének nyolc–tíz köz munkása vett

77 Papp László szerk.: Somogy megye földrajzi nevei. Budapest, 1974, 499, 159/40.

78 A lelőhely korábbi jelentéseit lásd: RKM 2002, 265., RKM 2004, 276., RKM 2010, 340-341.